

İstihkak sahibi mütaahhit, taşaron aylarca ve aylarca Hükümetin kapısında dolaşır; mütaahhit taşarona borçludur, taşaron bakkala borçludur, bakkal işçiye borçludur. Bu fasit daire içerisinde bir türlü mütaahhitlerin istihkaklarını ödeme imkânı hâsıl olmaz. En tabii hak sahibidir adam, mal vermiştir parasını alacaktır, hizmet vermiştir, parasını alacaktır. E, veremiyor diye maalesef ve maalesef Hükümete bir şey yapamıyoruz. Yani emeklilinin de aylığını illâ veremez diye Hükümeti bacağından asacak yok. O itibarla teklifimi lütfen dikkatinizde tutunuz. Hele emeklileri bilmem ama, onların dul ve yetimleri karşısında taşıdığımız vebali vicdanlarımızda harekete getirmek suretiyle, bu çok makûl çok insafî, hele Senatonun heyeti umumiyesine çok yakışır düşecek teklifimin dikkatle takip buyurulmasını istirham ediyorum. Bu arada da çok ümit ederim ki, sayın Maliye Bakanı kendisine verilen bilgileri de kendi büyük tecrübelerini ışığından geçirmek suretiyle ikramiye farklarının ne kadar olacağı hakkında da bize hiç olmazsa gerçeğe çok yakın bir miktarı söyleyebilirler. Kanunun tümü üzerinde ki görüşmemde bu suali tevcih ettim. İki gün içerisinde bu miktarın meydana çıkarılması mümkün idi. Çünkü, geçen sene zaten emekliye ayrılanların sayısı pek azdır. İstekte emekli olmayınca eski senede eğer üçse emekliye ayrılan, geçen bir sene içerisinde emekliye ayrılanların sayısı ancak 1 olabilir. Zira, zaruretlerle emekli olmuştur. Ne olacak bu kanun, ne çıkacak bu kanundan diye herkes intizar devresini yaşıyor. O itibarla sayın Maliye Bakanından da alacağımız malûmat üzerine önergemini değerlendirilmesini Cumhuriyet Senatosunun pek değerli üyelerinin asil vicdanlarından bekliyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Önergenin lehinde aleyhinde konuşmak isteyen sayın üye.. Yok.

Komisyon katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ İ. CENAP EGE (Aydın) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor.

Sayın Hükümet..

MALİYE BAKANI SAİT NACİ ERGİN — Söz rica ediyorum.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MALİYE BAKANI SAİT NACİ ERGİN — Sayın Başkan, muhterem senatörler; sayın Fehmi Alpaslan'ın kendileri de bahsettiler. Mütaahhitlerin vesairenin alacaklarının bir kısmı tediye edilememektedir. Bu tediye edilemeyen miktar, şu anda 2 milyar lira civarındadır. Bu 2 milyar lirayı ödemek için, çeşitli yollardan imkânlar aradık ve bu imkânları bulabilmiş değiliz. Şimdi, emeklilerin ve emekli olmayan memurların bu birikmiş olan paralarına gelince:

Bunu Millet Meclisinde de arz etmiştim. Bunların yekûnu 6 milyar lira tutmaktadır. Bu 6 milyar lirayı ne zaman ödeyeceksiniz diyorlar. Hattâ Millet Meclisinde, biraz da acı olan, benimle bir şaka da geçti. Bir arkadaş orada «Bunu siz 50 senede mi, 10 senede mi, 5 senede mi, ödeyeceksiniz?» dedi. Ben de orada beyan ettim. Hayır, 50 senede ödemiyeceğiz, 10 senede de ödemiyeceğiz, 5 senede de ödemiyeceğiz ama, bu 5 sene içerisinde ödeyeceğiz dedim. Nihayet bütün bunların heyeti mecmuası bir imkân meselesidir. Kanun meselesi değildir. Kanunen öde, dediğiniz anda biz bunu ödeyemsek bu takdirde kanun da zedelenir, biz de son derece zedeleniriz, nahoş bir şey olur. Onun için bunu lütfen Bakanlar Kurulunun takdirine bırakın dedik ve böylece Millet Meclisinden geçti.

Maruzatım bu efendim.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Ben tavrımı böyle anlamadım. Sayın Maliye Vekili başka türlü cevap veriyorlar. Takrirden, maaş farklarının ödenmesi demiyor. Üç ay içerisinde zaruri olarak emekliye sevkedilenlerin ikramiye farkı pek az yekûn tutar.

MALİYE BAKANI SAİT NACİ ERGİN (Devamla) — Müsaade ederseniz.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Sayın Bakan, 6,5 milyardan bahsetti. Ben mi yanlış anladım yoksa....

MALİYE BAKANI SAİT NACİ ERGİN (Devamla) — Müsaade buyurun efendim.

Sayın senatör, konuşmasında, mütaahhitlere vesaireye Devlete hizmet etmiş olup da ödenemeyen istihkaklardan da bahsetti. Bunların hepsi yekûn oldu. Bu söylenen miktar sanıyorum ki, 120 milyon lira kadardır. Bu 120 milyon lirayı da defaten ödemek durumunda değiliz. Vaziyetimizi mütaaddit defalar arz ettik ve elimizden geleni yapıyoruz. Yalnız bu para meselesi bizim takdirimize bağlı değildir.